

Morea o el curiós exhibicionista

P Joan Vicent ALIAGA
 arlar de Morea a la ciutat de València no representa cap notícia per les múltiples ocasions en què podem veure i admirar la seua pintura. Però això, sense desmerèixer la qualitat pictòrica dels seus quadres, sí que impossibilita de contemplar-los i estimar-los amb cura i deteniment.

Morea, és ben clar, necessita assossegarse i reposar un xic del ritme frenètic i vertiginós a què s'ha llançat els darres anys, ja que, arrossegats pel remolí expositiu, no podem gaudir de l'espectacle visual que són les seues imatges i, pitjor encara, la seua obra no se'n beneficia.

Qualsevol obra, qualsevol treball o quefer artístic, ha de passar, indefectiblement, per una tria, per una elecció seriosa i meditada, i aquestes pre-

misses no apareixen en l'exposició *Viaggio in Italia*, que exhibeix en la Sala de la Caixa de Pensions les seues creacions portades des de Roma, on passà la tardor del 84.

J. Morea presenta un bon grapat de novetats que podríem citar amb enveja, com ara el tipus de figura masculina (fonamentalment), que rebutja un tant les embafadores imatges egípcies, per endinsar-se en uns contorns més ambigus i suggerents; l'eliminació d'elements decoratius que sobraven, i un tractament del color que el duu a la plasmació d'unes tonalitats fosques i rogenques sorprenents. Olis com *Últim autoretrat romà (el joc dels volcans)*, *Illa deserta (amb personatges)*, *Xica dels volcans* o *Gran judici* parlen d'un artista excel·lent, que encisa pels cossos, forts i sensibles alhora, de les seues figures i

Sant Sebastià observant les parelles

interessa pels *leit-motiv* ben narcisístics que desplega en la seua estètica.

Morea s'exhibeix sense cap recer, i l'experiència romana ens diu molt dels continus assalts que ha sofert, els quals plasma en una pintura fosca, melancòlica i, a vegades, inquietant (vegeu l'interessantíssim *Autoretrat volcànic (vulcà em devora)*).

És, no cal dir-ho, un curiós exhibicionista que busca els complementos a una obra viva i de característiques narratives com la seua. Necessita de la simpatia comunicativa que es produeix contemplant cara a cara les

seues teles. Teles que, amb el pas del temps, arribem a estimar més, perquè ens inciten al somni i a la fantasia. Per això, no resulta fàcil comprendre l'exposició d'obres tan incompletes i desafortunades com *Trió de la transició*, o *Vulcà nocturn (erupció estrellada)*. Tot artista pot tenir una mala obra, no se'n salven ni Picasso ni el gran Matisse. Doncs, ¿per a què ensenyar-la quan n'hi ha de millors, que demostren la qualitat d'un pintor?

Morea continua per una dreuera cada vegada més interessant i personalitzada i, segurament, és aquest el camí que ha de seguir.

Uns mots per a G. Lahuerta

R Joan Vicent ALIAGA
 etre un homenatge a Genaro Lahuerta (València 1905-1985) a hores d'ara pot semblar l'excusa obligada d'un discurs *post-mortem*. Tanmateix, fugint d'aquestes simples consideracions, la irremediable i crua realitat ens porta a esbossar algunes reflexions sobre l'obra pictòrica d'un artista que, sense arribar a la categoria d'innovador que assoliren

altres creadors de la seua època, sí que mereix una atenció especial pel món suggerent i enriquidor que traspua la seua estètica.

Genaro Lahuerta fou, juntament amb Pedro de València (1902-1971), l'impulsor d'una pintura que volia escapar-se de les amanerades formes del sorollisme fat i repetitiu que tant es prodigà per aquestes terres durant la dècada 1920-1930.

Fa ben poc, la con-

templació, en la magnífica exposició «Literatura i compromís polític dels anys 30», en homenatge al poeta Juan Gil-Albert, de l'oli *La tripulació de l'estrella* (1929) ens permetia pensar que teníem al davant un creador d'imatges personals, que gaudirien de tot l'esplendor amb els retrats —tots dos increïbles— dels escriptors Azorín (1948) i Max Aub (1932).

Rememorant l'esplèndida exposició sobre els *Realismes* europeus que organitzà el Centre G. Pompidou de París fa alguns

anys, no hauria estat debades afegir al conjunt d'artistes representants el del nostre sensible pintor valencià.

És clar, de tota mena, que en èpoques posteriors, abocat a un paisatgisme monòton, la seua obra ja no resulte tan imaginativa, però aquesta objecció no lleva interès al que hem al·ludit. Genaro Lahuerta configurarà, amb altres creadors, un moment important d'allò que ja podem anomenar història d'un període de llums i ombres que fou el decenni esmentat.